

Polski Związek Logopedów

ZARZĄD GŁÓWNY

ul. Raszyńska 8/10, 02-026 Warszawa, zgpzl@logopeda.org.pl

NIP: 712-25-21-399 REGON: 431198505 Bank PKO SA O/Poznań 58 1240 6524 1111 0010 2451 6922

Warszawa, dnia 17.05.2013 r.

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

OPINIA ZG PZL

W sprawie:

terminologii logopedycznej stosowanej w **Komunikacie Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie sposobu dostosowania warunków i form przeprowadzania w roku szkolnym 2012/2013 sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do potrzeb uczniów (słuchaczy) ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym**

wnioskujemy:

o jednoliczenie terminologii logopedycznej stosowanej w **Komunikacie** wg klasyfikacji ICD - 10

Uzasadnienie:

Standardy obowiązujące w poradnictwie psychologiczno-pedagogicznym zakładają formułowanie diagnoz wielospecjalistycznych. Posługiwanie się uniwersalną terminologią czytelną dla specjalistów z różnych dziedzin ułatwiłoby udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Umożliwiają to klasyfikacje medyczne. W Polsce obowiązuje klasyfikacja ICD - 10.

1. Zgodnie z powyższą klasyfikacją na **specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka F 80 - SLI** (tożsame z **zaburzeniami komunikacji** wg klasyfikacji DSM- IV) - znajdujące się w grupie **XIV w Komunikacie**, składają się:

- specyficzne zaburzenia artykulacji - rozwojowe zaburzenia artykulacji, rozwojowe zaburzenia fonologiczne, dyslalia, funkcjonalne zaburzenia artykulacji,
- zaburzenia ekspresji mowy - rozwojowa afazja lub dysfazja - typ ekspresyjny,
- zaburzenia rozumienia mowy - wrodzone zaburzenia percepcji słuchowej, rozwojowa afazja lub dysfazja - typ percepcyjny, rozwojowa afazja Wernickego,
- nabyta afazja z padaczką,
- inne zaburzenia rozwoju mowy i języka oraz zaburzenia rozwoju mowy i języka nieokreślone.

W tego typu zaburzeniach **specyficzne trudności w uczeniu się F 81** (grupa **X**) bywają skutkiem nieprawidłowości w rozwoju mowy i języka **F80** (zaburzenia komunikacji grupa **XIV** w Komunikacie). Zatem dla obu grup katalog możliwości dostosowania warunków powinien być rozwinięty oraz taki sam. Uprawnieni uczniowie mogliby korzystać z wybranych, zawartych w katalogu warunków na podstawie opinii wydanej przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne lub orzeczenia - w przypadku zaburzeń ekspresji i zaburzeń rozumienia mowy. Zdarzają się także przypadki specyficznych zaburzeń artykulacji, którym towarzyszą deficyty funkcji poznawczych. W takich wypadkach stwierdzenie normy intelektualnej nie zawsze skutkuje diagnozą - specyficzne trudności w uczeniu się

2. W ICD - 10 w odróżnieniu od wyżej opisanych zaburzeń mowy o charakterze afatycznym - rozwojowym, sklasyfikowano nabyte zaburzenia mowy wynikające z uszkodzenia mózgu - afazję i dysfazję **R 47. 0**, skutkujące zaburzeniami zachowań językowych:

- w aktualnych przepisach oświatowych istnieje możliwość orzekania i dostosowania warunków dla tej grupy (**w Komunikacie grupa V**), potwierdzona diagnozą neurologiczną,
- umieszczenie tej grupy w kategorii niepełnosprawność ruchowa jest mylące i rodzi wiele nieporozumień wśród nauczycieli i rodziców, a także wątpliwości diagnostów,
- dostosowanie warunków na egzaminach i sprawdzianach umożliwia uprawnionym wyłącznie dostosowanie tempa pracy, co jest znacznym ograniczeniem.

Konieczne jest także wypracowanie możliwości orzekania o rozwojowych zaburzeniach afatycznych - nie tylko w odniesieniu do typu ekspresyjnego, lecz także do typu percepcyjnego . Tę jednostkę warto oddzielić od grupy uprawnionych uczniów otrzymujących orzeczenia z tytułu niepełnosprawności ruchowej.

Opracowanie:
Milena Stasiak
Komisja Oświaty ZG PZL

Z poważaniem

Ewa Małachowska
Przewodnicząca ZG PZL

Do wiadomości:
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Al. J.Ch. Szucha 25,
00-918 Warszawa